

Raad van Arbitrage
voor de Bouwbedrijven
in Nederland

Inhoud	Pag.
Naam en vestiging (art.1)	2
Doel (art.2)	3
Samenstelling (art.3 t/m 7)	4 t/m 6
Bestuur (art.8 en 9)	6 en 7
Berechting van geschillen (art. 10 t/m 25)	7 t/m 24
A. Samenstelling van het scheidsgerecht (art. 10 t/m 13)	7 t/m 11
B. Wijze van gedingvoering (art. 14 t/m 17)	11 t/m 13
C. Uitspraak (art. 18 en 19)	13 en 15
D. Spoedgeschillen (art.20)	15 t/m 17
E. Voeging en tussenkomst (art.21)	17 en 18
F. Vrijwaring (art.22)	19 en 20
G. Samenvoeging van geschillen (art. 23t/m 27)	20 t/m 23
H. Hoger beroep (art.28 t/m 30)	20 t/m 27
Huishoudelijk Reglement (art.31)	27
Aansprakelijkheid (art.32)	28
Wijzigingen van de statuten (art.33)	29
Duur (art.34)	29
Datum van de inwerkingtreding	29

Bladzijdenummering bij schatting, drukproef zal het uitwijzen

**Raad van Arbitrage
voor de Bouwbedrijven
in Nederland**

Door de Verenigingen:

- a. Het Koninklijk Instituut van Ingenieurs te 's-Gravenhage, hierna te noemen "K.I.V.I.",
- b. De Koninklijke Maatschappij tot Bevordering der Bouwkunst, Bond van Nederlandse Architecten, (B.N.A.), te Amsterdam, hierna te noemen "B.N.A.",
- c. De Vereniging Algemeen Verbond Bouwbedrijf (A.V.B.B.) te 's-Gravenhage, hierna te noemen "A.V.B.B.",

in de onderstaande statuten genaamd de 'constituerende verenigingen', is ingesteld een permanent college ter beslechting van geschillen in de bouwnijverheid, en zijn voor dat college vastgesteld de navolgende

STATUTEN

Naam en vestiging

Artikel 1

Het College draagt de naam van 'Raad van Arbitrage voor de Bouwbedrijven in Nederland'.en is gevestigd te Amsterdam.

Doel

Artikel 2

1. De Raad stelt zich ten doel

Het beslechten van geschillen op het gebied van de bouwnijverheid, waaronder tevens te verstaan;

- a. Het geven van voorlopige voorzieningen.
- b. Het opnemen en vaststellen van de hoedanigheid en/of van de toestand van het werkterrein, van het werk, van enig onderdeel daarvan of van enig hulpwerk, overeenkomstig het bepaalde in artikel 1020 lid 4 sub a van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.
- c. De enkele bepaling van de hoogte van een schadevergoeding of van een verschuldigde geldsom, als bedoeld in artikel 1020 lid 4 sub b van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.
- d. De aanvulling of wijziging van de rechtsbetrekking, als bedoeld in artikel 1020 lid 1 juncto lid 4 sub c van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.

De Raad is niet gehouden tot beslechting van geschillen buiten de toepasselijkheid van zijn statuten, tenzij voor de betreffende regeling - in het kader waarvan het geschil is gerezen - en voor het daarin opgenomen of daarbij behorende arbitragereglement een verklaring van geen bezwaar is afgegeven door de voorzitter van de Raad. De voorzitter gaat daartoe eerst over na een bestuursbeslissing en na verkregen goedkeuringen van de constituerende verenigingen, alsmede van de Minister van Waterstaat. Op deze beslissing en goedkeuring is artikel 28 lid 1, respectievelijk artikel 28 leden 3 en 4 van deze statuten analoog van toepassing.

Samenstelling

Artikel 3

De Raad bestaat uit een Voorzitter, ten minste 60 en ten hoogste 100 gewone leden, alsmede ten minste 10 en ten hoogste 20 buitengewone leden (leden-jurist).

Artikel 4

1. 20 Leden-ingenieur worden aangewezen door het Bestuur van het K.I.V.I., 20 leden-architect door het Bestuur van de B.N.A., 20 leden-aannemer door het Bestuur van de A.V.B.B..

2. Het bestuur kan de in het vorige lid genoemde getallen van 20 tot 30 verhogen voor één of meer constituerende verenigingen.

3. Deze leden worden al of niet uit de leden van de Constituerende Verenigingen gekozen. De Secretaris van de Raad doet van deze aanwijzing onmiddellijk mededeling aan de Besturen der andere Constituerende Verenigingen, die een recht van veto tegen de aanwijzing hebben gedurende vier weken na de dagtekening van het schrijven, waarbij de benoeming hun is medegedeeld. Ingeval van dit recht van veto gebruik wordt gemaakt, wordt binnen vier weken een andere persoon benoemd.

4. Het Bestuur kan met meerderheid der aanwezige stemmen aan een of meer buiten de constituerende verenigingen staande organisaties van betrokkenen het recht toekennen tot het indienen van meervoudige voordrachten voor de aanwijzing van een door dit bestuur te bepalen en te benoemen aantal leden.

5. Periodiek om de twee jaren en overigens wanneer zulks wordt vereist, nodigt de voorzitter de besturen van de in het vorige lid bedoelde organisaties uit, binnen een telkens door de voorzitter te bepalen termijn een voordracht op te maken van personen, die naar het oordeel van het betreffende bestuur in aanmerking komen voor benoeming tot gewoon lid van de Raad. Deze voordracht bevat tweemaal zoveel namen als het aantal door de bedoelde organisatie te bezetten vacatures. Uit deze voordracht wordt een keuze en benoeming gedaan door het bestuur. De namen der benoemden worden geplaatst op de lijst van gewone leden van de Raad. Tegen deze benoeming bestaat geen recht van veto der constituerende verenigingen.

Artikel 5

Periodiek om de twee jaren en overigens wanneer zulks wordt vereist, nodigt de voorzitter het bestuur van de Nederlandse Juristenvereniging uit, binnen een telkens door de voorzitter te bepalen termijn een voordracht op te maken van personen, die naar het oordeel van dat bestuur in aanmerking komen voor benoeming tot buitengewoon lid van de Raad. Deze voordracht bevat tweemaal zoveel namen als het aantal vacatures in deze categorie. Uit die voordracht wordt een keuze en benoeming gedaan door het bestuur, dat, indien binnen de gestelde termijn geen opgave mocht zijn ingekomen, vrij zal zijn zelf een buitengewoon lid te benoemen. De namen der benoemden

worden geplaatst op de lijst van buitengewone leden; zij vormen de buitengewone leden van de Raad, bedoeld in artikel 3. Tegen deze benoeming bestaat geen recht van veto van de constituerende verenigingen.

Artikel 6

1. De benoeming tot gewoon of buitengewoon lid van de Raad heeft, om van kracht te worden, de goedkeuring van de Minister van Waterstaat. Deze goedkeuring wordt geacht verkregen te zijn, indien de Minister niet binnen zes weken na kennisgeving verklaard heeft zich niet met de benoeming te kunnen verenigen.

2. Het vorig lid is niet toepasselijk op een herbenoeming tot lid van de Raad.

Artikel 7

1. Leden van de Raad worden in het algemeen benoemd voor de tijd van vier jaar. Iedere twee jaar treedt de helft af volgens op te maken rooster. Alle aftredenden zijn terstond herbenoembaar, alles met uitzondering van het hieronder bepaalde.

2. Personen, die de 70-jarige leeftijd hebben bereikt, zijn niet benoembaar of herbenoembaar als lid of buitengewoon lid.

3. Het lidmaatschap eindigt aan het einde van het kalenderjaar, waarin de betrokkene de 70-jarige leeftijd heeft bereikt.

4. Leden, aan wie een zaak ter scheidsrechterlijke beslissing of voor het geven van een bindend advies is opgedragen, blijven ook na hun aftreden met de afdoening daarvan belast.

Het Bestuur

Artikel 8

1. De Raad heeft een bestuur, bestaande uit een voorzitter en acht leden. De leden worden gekozen uit de gewone leden van de Raad en wel twee door het bestuur van het K.I.V.I., twee door het bestuur van de B.N.A. en vier door het bestuur van het A.V.B.B..

2. Het Bestuur kiest en benoemt de voorzitter uit of buiten de leden van de Raad.

3. De benoeming van de voorzitter heeft, om van kracht te worden, de goedkeuring van de minister van Waterstaat. Deze goedkeuring wordt geacht verkregen te zijn, indien de minister niet binnen zes weken na kennisgeving verklaard heeft zich niet met de benoeming te kunnen verenigen. Herbenoeming van de voorzitter heeft deze goedkeuring niet.

4. De voorzitter wordt benoemd voor een periode van vier jaren. Personen, die

de 70-jarige leeftijd hebben bereikt. zijn niet benoembaar of herbenoembaar als voorzitter. De voorzitter treedt af per het einde van het kalenderjaar, waarin bij de 70-jarige leeftijd heeft bereikt.

5. Eén der leden wordt door het bestuur als onder-voorzitter aangewezen. De onder-voorzitter vervangt bij ontstentenis de voorzitter.

6. De benoeming tot onder-voorzitter, respectievelijk lid is van kracht voor de duur van het lidmaatschap, gelijk geregeld in artikel 7 van deze statuten.

7. In de vergaderingen van het bestuur zijn zowel de voorzitter als de leden stemgerechtigd. Om in deze vergaderingen geldige beslissingen te kunnen nemen, moet meer dan de helft der stemgerechtigden aanwezig zijn.

Artikel 9

1. Het bestuur kan de secretariaatswerkzaamheden en het voeren van de administratie ondragen aan een rechtspersoon, waaraan één of meer juristen zijn verbonden, of aan één of meer natuurlijke personen, zijnde juristen.

2. Taak en bevoegdheden van de in het vorig lid bedoelde persoon of personen worden geregeld in het Huishoudelijke Reglement.

3. Het bestuur benoemt één van de in lid 1 genoemde juristen tot secretaris-penningmeester van de Raad.

Beslechting van geschillen

A. Samenstelling van het scheidsgerecht.

Artikel 10

1. De berechting van de in artikel 2 genoemde geschillen geschiedt door een scheidsgerecht, gekozen uit de leden van de Raad en benoemd door de voorzitter.

2. Binnen 14 dagen na dagtekening van een daartoe strekkend verzoek van de voorzitter kunnen partijen aan de voorzitter schriftelijk de namen opgeven van de door haar in overleg vastgestelde gemeenschappelijke voorkeur voor de te benoemen leden van het scheidsgerecht; bij de benoeming van het scheidsgerecht zal de voorzitter zoveel mogelijk rekening houden met de door partijen uitgesproken gemeenschappelijke voorkeur.

3. Indien partijen zulks zijn overeengekomen, heeft elk van partijen de bevoegdheid binnen de in lid 2 van dit artikel genoemde termijn te vorderen, dat één der drie te benoemen scheidslieden zal behoren tot de buitengewone leden van de Raad.

4. In de andere dan de in lid 3 van dit artikel bedoelde gevallen is de voorzitter bevoegd om, indien de aard van het geschil zulks naar zijn oordeel

wenselijk maakt, één der leden van het scheidsgerecht te benoemen uit de buitengewone leden van de Raad.

5. In de in de leden 3 en 4 van dit artikel bedoelde gevallen bestaat het scheidsgerecht steeds uit drie leden, tenzij partijen berechting van het geschil door één buitengewoon lid zijn overeengekomen. Indien echter een partij gebruik maakt van haar bevoegdheid, als bedoeld in artikel 20 lid 4 van deze statuten, bestaat het scheidsgerecht steeds uit drie leden.

6. De leden van het scheidsgerecht worden door de voorzitter - voor zover mogelijk - benoemd binnen twee maanden, nadat het geschil aanhangig is gemaakt, als bedoeld in artikel 14 van deze statuten.

7. Het benoemde scheidsgerecht kiest als plaats van arbitrage, zoals bedoeld in artikel 1037 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, de in artikel 1 van deze statuten aangegeven vestigingsplaats van de Raad.

8. Indien de eis strekt tot betaling van een geldsom groot f. 65.000,00 of minder wordt het scheidsgerecht gevormd door één scheidsman, tenzij:

- de voorzitter beslist, dat de aard van het geschil berechting door drie scheidslieden wenselijk maakt;
- beide partijen berechting door drie scheidslieden wensen.

De voorzitter kan ook na de benoeming van één scheidsman alsnog overgaan tot benoeming van drie scheidslieden, indien hij zulks alsnog in verband met de aard van het geschil wenselijk acht, of indien beide partijen zulks verzoeken.

9. Indien de eis uitsluitend strekt tot betaling van een geldsom in hoofdsom groter dan f. 65.000,00 wordt het scheidsgerecht gevormd door drie scheidslieden, tenzij beide partijen berechting door één scheidsman wensen.

10. Indien de eis geheel of gedeeltelijk strekt tot iets anders dan betaling in geld, beslist de voorzitter of het scheidsgerecht uit één of uit drie scheidslieden zal bestaan, tenzij partijen daarover een gezamenlijke voorkeur uitspreken.

11. Het bestuur heeft de bevoegdheid het in de leden 8 en 9 van dit artikel genoemde bedrag aan te passen aan de indexering van de bouwkosten, gepubliceerd door het Bureau Documentatie Bouwwezen.

12. De voorzitter is, indien hij tevens lid is van de Raad, benoembaar tot scheidsman, doch uitsluitend als lid van een scheidsgerecht bestaande uit tenminste drie leden. Indien en zodra de voorzitter fungeert als lid van een scheidsgerecht, treedt de onder-voorzitter in zijn plaats voor zover ten aanzien van het geschil een handeling is vereist van de voorzitter van de Raad.

13. Indien de opdracht van één of meer van de benoemde scheidslieden ophoudt, voordat het scheidsgerecht zijn taak heeft volbracht, is de voorzitter bevoegd tot een nieuwe benoeming, zonder voorafgaande aanschrijving aan partijen.

14. De woorden "scheidsgerecht", "scheidsman" enz. worden in deze statuten, tenzij uit de tekst anders blijkt, niet alleen gebruikt voor de wettelijke arbitrage, maar ook voor het bindend advies, dus in de betekenis van "commissie van advies", en "lid van de commissie van advies", c.q. "bindend adviseur".

Artikel 11

1. De leden van de Raad, die tot lid van een scheidsgerecht worden benoemd, zijn verplicht de benoeming aan te nemen. Van die verplichting kunnen door de voorzitter worden vrijgesteld of na hun benoeming daarvan worden ontheven zij, die aan de voorzitter met opgave van redenen mededeling hebben gedaan van hun verhindering.

2. De geldigheid van de redenen van verhindering wordt beoordeeld door de voorzitter.

3. Het lid van het scheidsgerecht dat zijn benoeming aanvaardt, doet daarvan terstond schriftelijk mededeling aan het secretariaat van de Raad; zodra het lid, c.q. alle leden van het scheidsgerecht hun benoeming hebben aanvaard, wordt dit door het secretariaat van de Raad zo spoedig mogelijk schriftelijk aan partijen medegedeeld.

Artikel 12

1. Een lid van het scheidsgerecht kan op gezamenlijk verzoek van partijen van zijn opdracht worden ontheven. Indien een lid van het scheidsgerecht rehtens of feitelijk niet meer in staat is zijn opdracht te vervullen, kan hij op verzoek van één der partijen van zijn opdracht worden ontheven. Op verzoek van de meest gereede partij kan de opdracht van het scheidsgerecht worden beëindigd indien daartoe gegronde redenen bestaan, waaronder begrepen de reden, als bedoeld in artikel 1031 lid 2 Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering. Over deze verzoeken beslist de voorzitter. Bij inwilliging van het verzoek zal vervanging van de betreffende scheidsman, c.q. het scheidsgerecht plaatsvinden overeenkomstig het bepaalde in artikel 10 lid 13 van deze statuten.

2. Indien een lid van de Raad wegens geldige redenen van verhindering van het aannemen der benoeming tot lid van het scheidsgerecht is vrijgesteld, zomede voor het geval een lid van het scheidsgerecht komt te overlijden, of op welke wijze ook verhinderd wordt langer zijn functie als lid te blijven waarnemen, geschiedt de nieuwe benoeming op de wijze, als in artikel 10 lid 13 van deze statuten bepaald.

Artikel 13

Een jurist, als bedoeld in artikel 9 van deze statuten, wordt ambthelpe aan het scheidsgerecht als secretaris toegevoegd. Hij heeft daarin een adviserende stem.

B. Wijze van gedingvoering.

Artikel 14

1. Elk geschil moet, hetzij door één der partijen, hetzij door beide partijen schriftelijk behoorlijk omschreven en toegelicht bij de Raad aanhangig worden gemaakt.
2. Als datum van aanhangigmaking geldt de datum, waarop het schrijven van aanhangigmaking, als in lid 1 van dit artikel aangeduid, ter attentie van de voorzitter bij het secretariaat van de Raad is ingekomen.
3. Indien een partij zich in de procedure bij de Raad doet vertegenwoordigen door een gevolmachtigde, niet zijnde een advocaat, dient de betreffende gevolmachtigde, overeenkomstig het bepaalde in artikel 1038 lid 1 Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, een schriftelijke procesvolmacht in het geding te brengen.
4. Iedere eisende partij is, hangende de procedure, bevoegd tot wijziging, vermeerdering of vermindering van de eis. Wijziging, respectievelijk vermeerdering van de eis kan door het scheidsgerecht alleen worden toegestaan, wanneer de verwerende partij gelegenheid heeft gehad zich daarover schriftelijk of mondeling uit te laten en wanneer zulks door het scheidsgerecht tegenover deze partij niet onredelijk wordt geoordeeld.
5. Het geding wordt gevoerd in de Nederlandse taal, tenzij partijen uitdrukkelijk anders zijn overeengekomen en het scheidsgerecht daarmee instemt.

Artikel 15

Wanneer de tussenkomst van de Raad wordt ingeroepen, nodigt de voorzitter de aanvragende partij(en) uit als waarborg voor de voldoening van de kosten op de scheidsrechterlijke beslissing vallende, een som te storten waarvan het bedrag voor ieder geval afzonderlijk door de voorzitter wordt bepaald.

Artikel 16

1. Het geschil wordt schriftelijk uiteengezet. Elk van de partijen heeft het recht een memorie bij het scheidsgerecht in te dienen.
2. Het scheidsgerecht kan (zowel in conventie als in een eventuele reconventie) het indienen van een tweede memorie toestaan.
3. Indien de verwerende partij een tegenvordering aanhangig wenst te maken, kan die aanhangigmaking geschieden door een eis in reconventie in de memorie van antwoord op te nemen en kan het scheidsgerecht, dat is benoemd in de oorspronkelijk zaak, de eis in reconventie tevens in behandeling nemen. In dat geval wordt ook de verwerende partij als "aanvragende partij" beschouwd en is de voorzitter bevoegd te verlangen dat

een waarborgsom, als bedoeld in artikel 15 van deze statuten, zal worden gestort.

4. De wijze, waarop en de termijnen waarbinnen de memories door partijen moeten worden ingediend, worden door het scheidsgerecht bepaald; in geval het scheidsgerecht nog niet of niet meer geconstitueerd is, bepaalt de voorzitter omtrent het indienen van memories.

5. Het scheidsgerecht is bevoegd om in geval de waarborgsom of een door hem verlangde aanvulling op de waarborgsom niet op de daarvoor gestelde datum is voldaan, het geding te schorsen, onverminderd het bepaalde in artikel 17 van deze statuten; in het geval het scheidsgerecht niet of niet meer geconstitueerd is, heeft de voorzitter die bevoegdheid.

6. Het scheidsgerecht is bevoegd al datgene te doen wat het tot de goede beslissing van het geding nuttig oordeelt.

Artikel 17

Indien partijen, of één van haar, haar memories en/of andere stukken, naar het oordeel van het scheidsgerecht, niet tijdig inleveren of in het algemeen, naar het oordeel van het scheidsgerecht, de behandeling onnodig vertragen, kan het scheidsgerecht verklaren, dat verder zal worden geprocedeerd zonder de achterwege gebleven memories en/of stukken of te verrichten handelingen af te wachten, en vervolgens vonnis wijzen. Het in dit artikel bepaalde laat onverlet de bevoegdheid van het scheidsgerecht om - indien de eisende partij zich ondanks herhaalde aanmaning hieraan schuldig maakt of in gebreke blijft de waarborgsom te storten of aan te vullen - vonnis te wijzen of, onder goedkeuring van de voorzitter, de instantie vervallen te verklaren. Op deze verklaring is artikel 19 van toepassing.

Fungeert nog geen scheidsgerecht of fungeert om enige reden een eerder benoemd scheidsgerecht niet meer dan komt deze bevoegdheid toe aan de voorzitter van de Raad.

C. Uitspraak.

Artikel 18

1. Het scheidsgerecht beslist als goede mannen naar billijkheid, tenzij partijen anders zijn overeengekomen, en bij meerderheid van stemmen.

2. In afwijking van het eerste lid beslist het scheidsgerecht in geschillen over de aanbesteding van werken, die vallen onder de werking van regelingen, die voorzien in de verwerking van de vigerende richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor de uitvoering van werken, naar de regelen des rechts.

3. De beslissing wordt - met uitzondering van het in lid 3 van dit artikel bepaalde - gegeven in de vorm van een scheidsrechterlijk vonnis.

4. Indien partijen beslechting bij wege van bindend advies zijn overeengekomen, beslist het scheidsgerecht in de vorm van een bindend advies.

5. De Raad is bevoegd om de beslissing openbaar te maken.

Artikel 19

1. Bij de beslissing van het geschil wordt door het scheidsgerecht tevens vastgesteld het bedrag van de kosten op het geding vallend, alsmede door welke der partijen die kosten geheel of gedeeltelijk moeten worden gedragen. Het scheidsgerecht is bevoegd om onder de op het geding vallende kosten te begrijpen een door hem billijk geachte tegemoetkoming van de ene partij aan de andere partij in kosten van bijstand in de procedure.

2. Bij de vaststelling van de kosten is het scheidsgerecht niet gebonden aan het bedrag der waarborgsom, bedoeld in artikel 15 van deze statuten.

3. Het scheidsgerecht is bevoegd het bedrag van de aan de scheidslieden verschuldigde honoraria en verdere door het scheidsgerecht gemaakte kosten van de waarborgsom af te houden. Is de waarborgsom hiertoe niet voldoende dan kan het scheidsgerecht bijstorting vragen; het scheidsgerecht is niet gehouden zijn uitspraak te geven voordat deze bijstorting heeft plaatsgehad.

4. Indien één partij of beide partijen ondanks herhaalde aanmaning nalatig blijft (blijven) de in dit artikel bedoelde kosten te betalen, is de voorzitter bevoegd het verschuldigde bedrag in rechte te vorderen.

5. De kosten, verbonden aan een geschil als bedoeld in artikel 2 sub b van deze statuten, worden voldaan door de partij(en), die een opneming en vaststelling heeft (hebben) verzocht; in een met een opneming en vaststelling verband houdend geschil kan vergoeding van deze kosten worden gevorderd.

D. Spoedgeschillen.

Artikel 20

1. Als spoedgeschillen kunnen worden aangemerkt:

a. verzoeken om voorlopige voorzieningen, als bedoeld in artikel 2 sub a van deze statuten, in samenhang met artikel 1051 Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering;

b. verzoeken tot opneming en vaststelling, als bedoeld in artikel 2 sub b van deze statuten;

c. geschillen ter zake van aanbestedingen van werken;

d. geschillen over andere onderwerpen, die naar het oordeel van de voorzitter daarvoor in aanmerking komen;

met inbegrip van eventuele vorderingen tot (bij)betaling en/of schadevergoeding, in verband staande met de gevallen welke hiervoor in dit artikel sub c en d zijn aangeduid.

2. Op spoedgeschillen zijn de artikelen 10 t/m 19 van deze statuten van toepassing, zij het met in achtneming van de hierna volgende bepalingen van dit artikel.

3. Van de voorzitter moet verlof worden verkregen het geschil als spoedgeschil te behandelen; bij hem berust in dat geval de beslissing, of het geschil aan één of drie scheidslieden zal worden opgedragen. Hij kan, alvorens op een en ander te beslissen, de verwerende partij in de gelegenheid stellen hem daarover in te lichten. Het overleg van partijen, bedoeld in artikel 10 lid 2 van deze statuten, vervalt.

4. In geschillen, als bedoeld onder lid 1 sub c van dit artikel, heeft elk van partijen de bevoegdheid te vorderen, dat één scheidsman zal behoren tot de buitengewone leden van de Raad. Overeenkomstig artikel 10 lid 5 van deze statuten bestaat het scheidsgerecht alsdan steeds uit drie leden en vervalt de in lid 3 van dit artikel 20 genoemde bevoegdheid van de voorzitter om te bepalen of het geschil door één dan wel door drie scheidslieden zal worden beslist. De partij, die van de in de eerste zin van dit lid genoemde bevoegdheid gebruik wil maken, dient zulks uiterlijk op de dag van het na te noemen exploit, c.q. bericht van aanhangigmaking kenbaar te maken aan de voorzitter, hetzij in het schrijven van aanhangigmaking, hetzij per telegram of andere wijze van schriftelijke telecommunicatie.

5. Geschillen, als bedoeld in lid 1 sub c van dit artikel, worden steeds als spoedgeschil aangemerkt door het enkele verzoek daartoe, welk verzoek gedaan moet worden bij het schrijven van aanhangigmaking van het geschil; alsdan wordt het in lid 3 van dit artikel genoemde verlof van de voorzitter geacht direct te zijn verleend.

6. Het geschil kan, met handhaving van hetgeen in artikel 14 van deze statuten is bepaald, telegrafisch of op andere wijze van schriftelijke telecommunicatie aanhangig worden gemaakt.

7. Voor geschillen, als bedoeld in lid 1 sub a en c van dit artikel, geldt dat het schrijven van aanhangigmaking met de eventuele produkties bij deurwaardersexploit aan de wederpartij dient te worden betekend uiterlijk op de datum van binnenkomst van het schrijven van aanhangigmaking bij de Raad. Het betekende exploit dient uiterlijk ter mondelinge behandeling in het geding te worden gebracht.

8. De voorzitter bepaalt de waarborgsom en de datum waarop deze uiterlijk moet zijn betaald.

9. Indiening van schriftelijke memories heeft slechts plaats, wanneer het scheidsgerecht dit nodig acht.

10. Partijen worden in ieder geval in de gelegenheid gesteld het geschil mondeling uiteen te zetten.

11. Het scheidsgerecht kan deze geschillen zelf afdoen, dan wel - wanneer deze geschillen het scheidsgerecht toeschijnen niet voor een spoedbehandeling in aanmerking te komen - geheel of gedeeltelijk naar de gewone arbitrageregeling verwijzen, behoudens het in lid 12 van dit artikel bepaalde.

12. Geschillen, als bedoeld in lid 1 sub c van dit artikel, zal het scheidsgerecht steeds zelf afdoen, hetgeen slechts uitzondering lijdt in geval een vordering strekt tot vergoeding van schade, in welk geval het scheidsgerecht de bevoegdheid heeft het geschil geheel of gedeeltelijk naar de gewone arbitrageregeling te verwijzen.

13. Indien mogelijk en opportuun, zulks ter uitsluitende beoordeling door het scheidsgerecht, doet het scheidsgerecht reeds op de dag van de mondelinge behandeling dan wel op een nader door het scheidsgerecht te bepalen tijdstip mondeling uitspraak, onverminderd het bepaalde in artikel 18 van deze statuten.

14. In geval van een opneming en vaststelling, als bedoeld in lid 1 sub b van dit artikel, zullen de leden van de Raad, belast met de opneming en vaststelling, benoembaar zijn tot scheidslieden in een geschil dat verband houdt met de opneming en vaststelling.

E. Voeging en tussenkomst.

Artikel 21

1. Op verzoek van een derde, die enig belang heeft bij een arbitraal geding, als bedoeld in deze statuten, kan het scheidsgerecht hem toestaan om zich in dat geding te voegen of tussen te komen.

2. Dit schriftelijk behoorlijk omschreven en toegelichte verzoek moet tijdig aan het scheidsgerecht worden gedaan, onder gelijktijdige toezending door de verzoeker van een afschrift daarvan aan elk van partijen.

3. Een verzoek tot voeging of tussenkomst in een spoedgeschil, als bedoeld in artikel 20 lid 1 sub a en c van deze statuten, is als tijdig aan te merken, indien dit verzoek niet later door het scheidsgerecht is ontvangen dan om 15.00 uur op de werkdag, voorafgaande aan de dag van de mondelinge behandeling van het spoedgeschil.

4. Het verzoek kan uitsluitend door het scheidsgerecht in behandeling worden genomen, indien de verzoekende derde genoegzaam aantoon, dat tussen hem en één van de partijen in het betreffende arbitraal geding een overeenkomst tot arbitrage, verwijzend naar de Raad en zijn statuten, tot stand is gekomen; alsdan zullen de overeenkomsten tot arbitrage, in samenhang met deze statuten, gelden als de schriftelijke overeenkomst, bedoeld in artikel 1045 lid 3 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.

5. Het scheidsgerecht is bevoegd de verzoeker uit te nodigen een

waarborgsom te storten, waarvan de hoogte en de uiterlijke betaaldatum door het scheidsgerecht worden bepaald.

6. Het scheidsgerecht zal de partijen in het arbitraal geding horen en vervolgens beslissen over het verzoek tot voeging of tussenkomst van de derde.

7. Indien het scheidsgerecht de verzochte voeging of tussenkomst toestaat, zal de voeging of tussenkomst worden behandeld door hetzelfde scheidsgerecht, dat is benoemd in het arbitraal geding, als bedoeld in lid 1 van dit artikel.

8. De mondelinge behandeling van de toegestane voeging of tussenkomst van de bedoelde derde vindt plaats op dezelfde dag als is vastgesteld voor de mondelinge behandeling van het arbitraal geding, genoemd in lid 1 van dit artikel.

9. Op de behandeling van de voeging of tussenkomst zijn - behalve indien uit de betreffende bepalingen anders volgt - de artikelen 10 t/m 20 van deze statuten van overeenkomstige toepassing.

F. Vrijwaring.

Artikel 22

1. Een partij in een arbitraal geding kan het scheidsgerecht verzoeken een derde in vrijwaring te mogen oproepen, onder gelijktijdige toezending van een afschrift van dat verzoek aan de wederpartij; het verzoek moet met redenen zijn omkleed.

2. Indien het verzoek door de verwerende partij wordt gedaan, is zij in haar verzoek niet-ontvankelijk, indien dit verzoek niet vóór alle weren wordt gedaan uiterlijk op de datum, bepaald voor de indiening van de memorie van antwoord. Indien het verzoek door de eisende partij wordt gedaan, is zij in haar verzoek niet-ontvankelijk, indien dit verzoek niet wordt gedaan uiterlijk op de datum, bepaald voor de indiening van de memorie van repliek.

3. Het verzoek kan overigens slechts worden behandeld, indien de verzoekende partij gemotiveerd stelt, dat tussen haar en de in vrijwaring op te roepen derde een overeenkomst tot arbitrage tot stand is gekomen, verwijzend naar de Raad en zijn statuten; alsdan zullen de overeenkomst tot arbitrage tussen de oorspronkelijke partijen en de gestelde overeenkomst tot arbitrage tussen de verzoekende partij en de in vrijwaring op te roepen derde, in samenhang met deze statuten, gelden als schriftelijke overeenkomst, bedoeld in artikel 1045 lid 3 Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.

4. Het scheidsgerecht zal partijen op het verzoek horen en vervolgens een beslissing nemen.

5. Op het verzoek is het bepaalde in artikel 21 lid 5 van deze statuten van overeenkomstige toepassing.

6. Indien het scheidsgerecht de oproeping in vrijwaring toestaat, kan het scheidsgerecht het geschil in vrijwaring tevens in behandeling nemen, behoudens het bepaalde in lid 7 van dit artikel. Het scheidsgerecht nodigt de verzoekende partij uit een memorie van eis in vrijwaring bij het scheidsgerecht in te dienen. Indien de verwerende partij in de vrijwaring een tegenvordering wenst aanhangig te maken, kan die aanhangigmaking geschieden door een eis in reconventie in de memorie van antwoord in vrijwaring op te nemen en kan het scheidsgerecht de eis in reconventie tevens in behandeling nemen; in dat geval wordt ook de verwerende partij in de vrijwaring als "aanvragende partij" beschouwd en is artikel 21 lid 5 van deze statuten van overeenkomstige toepassing.

7. Indien de overeenkomst tot arbitrage tussen de verzoekende partij en de verwerende partij in de vrijwaring voorziet in een bevoegdheid, als bedoeld in artikel 10 lid 3 van deze statuten, is de voorzitter bevoegd om desverzocht ter vervanging van één van de reeds benoemde leden van het scheidsgerecht alsnog een buitengewoon lid van de Raad tot scheidsmen te benoemen.

8. De mondelinge behandeling van de hoofdzaak en van de vrijwaringzaak vindt gevoegd plaats.

9. Op de behandeling van de vrijwaring zijn - behalve indien uit de betreffende bepalingen anders volgt - de artikel 10 t/m 20 van deze statuten van overeenkomstige toepassing.

G Samenvoeging van gedingen.

Artikel 23

1 Een partij in een bij de Raad aanhangig arbitraal geding, waarvan het onderwerp samenhangt met een bij een ander arbitrage-instituut in Nederland aanhangig geding, kan verzoeken om die gedingen algeheel samen te voegen, mits dat andere geding (hierna ook: het samen te voegen geding) wordt gevoerd onder toepasselijkheid van een reglement dat op inhoudelijk overeenkomstige wijze voorziet in de mogelijkheid van algehele samenvoeging van arbitrale gedingen. Het verzoek tot samenvoeging kan reeds worden gedaan in de memorie waarmee het eigenlijke geschil bij de Raad aanhangig wordt gemaakt.

2 Partijen in een bij de Raad aanhangig geschil doen uitdrukkelijk afstand van de mogelijkheid om een verzoek tot samenvoeging van arbitrale gedingen te doen overeenkomstig het bepaalde in artikel 1046 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, indien het reglement, toepasselijk op het samen te voegen geding, eveneens voorziet in de mogelijkheid van algehele samenvoeging van arbitrale gedingen.

3 Verzoeken, die strekken tot het gedeeltelijk samenvoegen van een bij de Raad aanhangig arbitraal geding met een bij een ander arbitrage-instituut in Nederland aanhangig geding, kunnen niet worden gehonoreerd.

4 Verzoeken, die strekken tot het samenvoegen van een bij de Raad aanhangig arbitraal geding met een bij een ander arbitrage-instituut in Nederland aanhangig geding, worden geacht niet te zijn gedaan hangende een in een van die gedingen gedaan beroep op onbevoegdheid van het scheidsgerecht.

5 Verzoeken, die strekken tot het samenvoegen van een bij de Raad aanhangig spoedgeschil als bedoeld onder a en c van artikel 20 lid 1 van deze Statuten met een bij een ander arbitrage-instituut in Nederland aanhangig geding, kunnen niet worden gehonoreerd.

6 Het verzoek moet schriftelijk worden gedaan aan de voorzitter van de Raad en dient vergezeld te zijn van:

- a. een opgave van het adres van het secretariaat van het arbitrage-instituut waar het samen te voegen geding aanhangig is;
- b. zo mogelijk een exemplaar van het geschrift waarmee het samen te voegen geding aanhangig is gemaakt;
- c. een exemplaar van het arbitragereglement dat op het niet bij de Raad aanhangige te voegen geding van toepassing is.

Artikel 24

1 Alvorens op het verzoek te beslissen stelt de voorzitter van de Raad de partij(en) in het bij de Raad aanhangige geding in de gelegenheid om binnen een door hem gestelde termijn van ten hoogste 14 dagen kanttekeningen bij het verzoek te maken. Van het verzoek en de gemaakte kanttekeningen zendt hij een afschrift aan de voorzitter van het arbitrage-instituut waar het samen te voegen geding aanhangig is. Indien dat arbitrage-instituut geen voorzitter heeft, wordt het afschrift gezonden aan het orgaan dat de bevoegdheid heeft tot het benoemen van een scheidsgerecht, hierna ook te noemen de benoemingsbevoegde.

2 Op het verzoek tot samenvoeging wordt gezamenlijk beslist door de voorzitter van de Raad en de voorzitter/de benoemingsbevoegde van het arbitrageinstituut waar het samen te voegen geding aanhangig is. Ingeval de samenvoeging wordt gelast, bepalen de voorzitters, respectievelijk de voorzitter van de Raad en de benoemingsbevoegde, eveneens hoe het scheidsgerecht voor de samengevoegde gedingen zal zijn samengesteld en - los daarvan - welk reglement op de samengevoegde gedingen van toepassing zal zijn.

3 Ingeval de samenvoeging wordt gelast, bepalen zij voorts hetgeen aan de arbiters, die als gevolg van de samenvoeging van hun opdracht worden ontheven, toekomt voor de reeds door hen verrichte werkzaamheden. Dit geldt eveneens ten aanzien van de door het secretariaat van een arbitrage-instituut gemaakte kosten, voor zover dat secretariaat als gevolg van de samenvoeging niet langer het secretariaat voert van de samengevoegde gedingen.

4 De in het eerste lid genoemde voorzitters, respectievelijk de voorzitter van de Raad en de benoemingsbevoegde, kunnen een verzoek tot samenvoeging

afwijzen in verband met de stand waarin een geding of de gedingen waarvan de samenvoeging wordt verzocht zich bevindt, respectievelijk zich bevinden.

5 Indien de voorzitter van de Raad en de voorzitter/de benoemingsbevoegde van het arbitrage-instituut waar het samen te voegen geding aanhangig is, laten weten dat geen overeenstemming is bereikt over het al dan niet samenvoegen van de gedingen, dan wel over de samenstelling van het scheidsgerecht of over het toepasselijke reglement, ontstaat de mogelijkheid tot het doen van een verzoek tot het samenvoegen van arbitrale gedingen overeenkomstig het bepaalde in artikel 1046 van het wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.

6 Heeft het verzoek tot samenvoeging betrekking op 3 of meer samen te voegen gedingen bij verschillende arbitrage-instituten dan moet in de vorige leden voor "benoemingsbevoegde" benoemingsbevoegden worden gelezen.

Artikel 25

Het scheidsgerecht voor de samengevoegde gedingen doet steeds het geheel van die gedingen af. Het is echter op elk moment gerechtigd om, hetzij ambtshalve hetzij op verzoek van enige partij, een geschil of een gedeelte daarvan te verwijzen naar het oorspronkelijk fungerende arbitrageinstituut, na welke verwijzing het voor de samenvoeging op dat geschil van toepassing zijnde arbitragereglement daarop wederom van toepassing wordt. Huishoudelijk Reglement.

Artikel 26

Tegen een door het scheidsgerecht voor de samengevoegde gedingen gewezen vonnis staat uitsluitend arbitraal hoger beroep open indien en voorzover:

- a. alle op de oorspronkelijke gedingen toepasselijke reglementen in de mogelijkheid van arbitraal hoger beroep voorzagen, of
- b. de bij het samengevoegde geding betrokken partijen bij overeenkomst in de mogelijkheid van arbitraal hoger beroep hebben voorzien of daarin alsnog voorzien.

Artikel 27

Het in de artikelen 23 tot en met 26 bepaalde is van overeenkomstige toepassing, indien een partij in een bij een ander arbitrage-instituut in Nederland aanhangig geding verzoekt om dat geding samen te voegen met een bij de Raad aanhangig geding.

H. Hoger beroep.

Artikel 28

1. Ieder der partijen heeft in beginsel het recht om van een in eerste aanleg gewezen vonnis van de Raad in hoger beroep te komen.
2. Hoger beroep van een scheidsrechterlijk vonnis is uitgesloten, indien het vonnis, ware het gewezen door de gewone rechter, niet vatbaar zou zijn geweest voor hoger beroep.
3. De partij, die in beroep wenst te gaan van een scheidsrechterlijk vonnis, dient zich in de beroepsprocedure te laten vertegenwoordigen door een juridisch raadsman, die dient te voldoen aan de hierna onder lid 9 te noemen vereisten; vóór of uiterlijk op de datum van indiening van de memorie van grieven, bedoeld in lid 5 van dit artikel, dient bekend te worden gemaakt wie als raadsman van de appellant zal optreden. Indien een raadsman, die zich voor de appellant heeft gesteld, om welke reden dan ook niet meer voor de appellant optreedt, heeft de appellant gelegenheid om binnen een daartoe door het scheidsgerecht te stellen termijn voor vervanging van de betreffende raadsman in de procedure zorg te dragen.
4. Bij niet inachtneming van het bepaalde in lid 3 van dit artikel, zulks ter uitsluitende beoordeling van de voorzitter, is de voorzitter bevoegd om bij aangetekend schrijven het beroep vervallen te verklaren.
5. Beroep tegen een scheidsrechterlijk vonnis dient binnen drie maanden na de datum van het betreffende vonnis te worden ingesteld door middel van indiening van een memorie van grieven bij het secretariaat van de Raad.
6. Hoger beroep tegen een vonnis, als bedoeld in artikel 20 lid 1 sub a en c, dient binnen één maand na de datum van het betreffende vonnis te worden ingesteld door middel van indiening van een memorie van grieven bij het secretariaat van de Raad. De voorzitter van de Raad beslist omtrent de spoedbehandeling van het hoger beroep.
7. Hoger beroep van een tussenvonnis en/of van een gedeeltelijk eindvonnis kan slechts te zamen met het hoger beroep van het laatste eindvonnis worden ingesteld; zulks lijdt evenwel uitzondering, indien het scheidsgerecht - op verzoek of ambtshalve - in het betreffende vonnis uitdrukkelijk anders heeft bepaald, alsmede indien partijen uitdrukkelijk anders zijn overeengekomen.
8. Van bindend adviezen staat geen hoger beroep open.
9. Een juridisch raadsman, als bedoeld in lid 3 van dit artikel, dient hetzij advocaat te zijn, hetzij aan een Nederlandse universiteit of hogeschool in de zin van de Wet op het wetenschappelijk onderwijs of aan de Open Universiteit, zoals geregeld in de Wet op de Open Universiteit, te hebben verkregen: de graad van doctor in de rechtsgeleerdheid of de hoedanigheid van meester in de rechten, mits deze graad of deze hoedanigheid verkregen is op grond van het afleggen van een examen in het Nederlands burgerlijk- en handelsrecht en strafrecht, alsmede in één van de drie volgende vakken: het Nederlands staatsrecht, administratiefrecht of belastingrecht met dien verstande, dat Nederlands burgerlijk recht hoofdvak is geweest bij het

afleggen der examens; een raadsman, niet zijnde advocaat, die zich in hoger beroep wenst te stellen namens de in beroep komende partij, dient door bescheiden genoegzaam aan te tonen, dat hij aan de in dit lid genoemde vereisten voldoet, zulks ter uitsluitende beoordeling van de voorzitter.

10 Een juridisch raadsman - niet zijnde een advocaat - die voldoet aan de vereisten, als aangeduid in het vorige lid, kan een verzoek richten tot de voorzitter om door het secretariaat van de Raad te worden geregistreerd als raadsman, als bedoeld in lid 3 van dit artikel. Een aldus geregistreerd juridisch raadsman, is als zodanig gedurende de tijd van registratie, te weten tien jaren, behoudens eenvoudig verzoek tot verlenging van deze termijn, aan te merken als een juridisch raadsman in de zin van dit artikel.

Artikel 29

1. Het hoger beroep zal worden behandeld door een scheidsgerecht, gevormd door drie appèl-scheidslieden, of - indien beide partijen binnen de in lid 4 van dit artikel genoemde termijn van 14 dagen aan de voorzitter mededelen zulks te zijn overeengekomen en het scheidsgerecht in eerste aanleg uit drie leden bestond - door vijf appèl-scheidslieden.

2. Tot appèl-scheidslieden zijn benoembaar gewone leden en buitengewone leden van de Raad.

3. Van een appèl-scheidsgerecht maakt minstens één buitengewoon lid van de Raad deel uit.

4. Binnen 14 dagen na dagtekening van een daartoe strekkend verzoek van de voorzitter kunnen partijen aan de voorzitter schriftelijk de namen opgeven van de door haar in overleg vastgestelde voorkeur voor de te benoemen leden van het appèl-scheidsgerecht; bij de benoeming van de leden van het appèl-scheidsgerecht zal de voorzitter zoveel mogelijk rekening houden met de door partijen uitgesproken gemeenschappelijke voorkeur.

5. Een lid van de Raad, die aan de behandeling van het geschil in eerste aanleg heeft deelgenomen, is niet benoembaar tot appèl-scheidsmen.

6. De secretaris, die overeenkomstig artikel 13 van deze statuten aan het scheidsgerecht in eerste aanleg werd toegevoegd, zal niet kunnen worden toegevoegd als secretaris aan het appèl-scheidsgerecht.

Artikel 30

1. Voor zover uit de artikelen 28 en 29 van deze statuten niet anders volgt, zijn op het hoger beroep van toepassing de artikelen 10 t/m 22 van deze statuten met dien verstande, dat het aanhangigmaken van een tegenvordering, als bedoeld in artikel 16 lid 3 van deze statuten, en het indienen van een tweede memorie, als bedoeld in artikel 16 lid 2, niet zal zijn toegestaan en beslissing in hoger beroep bij wege van bindend advies zal zijn uitgesloten.

2. De wederpartij van de appellant heeft het recht om harerzijds incidenteel appèl in te stellen ook na de in de artikel 28 lid 5, respectievelijk lid 6, genoemde termijn, doch uiterlijk tegelijk met de door haar in te dienen memorie van antwoord in hoger beroep; in dat geval wordt de partij, die als eerste in beroep is gekomen, in de gelegenheid gesteld een memorie van antwoord op het incidenteel appèl in te dienen. De partij, die op de voet van het bepaalde in dit lid incidenteel appèl wenst in te stellen, is in dit incidenteel appèl slechts ontvankelijk, indien zij zich laat vertegenwoordigen door een juridisch raadsman, als bedoeld in artikel 28 lid 3.

3. Het appèl-scheidsgerecht kan een wijziging, vermindering of vermeerdering van een in eerste aanleg gestelde eis toestaan, wanneer de verwerende partij gelegenheid heeft gehad zich daarover schriftelijk of mondeling uit te laten en wanneer zulks door het appèl-scheidsgerecht tegenover deze partij niet onredelijk wordt geoordeeld. In ieder geval kunnen worden gevorderd rente, huur, schade of kosten, die zijn vervallen of ontstaan nadat in eerste aanleg werd beslist.

4. Een nieuw verweer kan worden gevoerd, mits dat niet in strijd komt met de houding, welke de partij, die dat nieuwe verweer voert, in eerste aanleg heeft aangenomen.

Huishoudelijk Reglement.

Artikel 31.

Deze statuten zullen worden aangevuld door een huishoudelijk reglement, waarvan de bepalingen niet met deze statuten in strijd mogen zijn. In dat huishoudelijk reglement zullen o.a. regels worden gegeven omtrent:

- a. de wijze van verkiezing van de voorzitter, van de andere bestuursleden en van de leden van de Raad, alsmede hun aftreding;
- b. de werkkring van het bestuur en van de in artikel 9 bedoelde personen;
- c. de jaarlijkse bestuursvergaderingen tot afdoening van huishoudelijke aangelegenheden, zomede de bepalingen omtrent het jaarlijks aan de constituerende verenigingen uit te brengen verslag;
- d. de middelen, waaruit de huishoudelijke uitgaven zullen worden bestreden;
- e. het honorarium van de voorzitter en van de leden van het scheidsgerecht;
- f. de vergoeding van reis- en verblijfkosten van de voorzitter, de overige bestuursleden en de secretaris. Het huishoudelijk reglement wordt door het bestuur vastgesteld.

Aansprakelijkheid.

Artikel 32.

De Raad van Arbitrage, zijn bestuursleden, de rechtspersoon en de juristen, bedoeld in artikel 9 van de statuten, en de arbiters van de Raad kunnen niet aansprakelijk worden gesteld voor enig handelen of nalaten met betrekking tot de beslechting van geschillen, waarop deze statuten van toepassing zijn.

Wijzigingen.

Artikel 33.

1. Wijzigingen kunnen in deze statuten aangebracht worden door het bestuur, mits ten minste zes stemmen ten gunste van het wijzigingsvoorstel worden uitgebracht.
2. Zo spoedig mogelijk na het aannemen van de wijzigingen, doet de secretaris hiervan mededeling aan de besturen van de constituerende verenigingen.
3. Wanneer de constituerende verenigingen schriftelijk zullen hebben medegedeeld zich met de wijzigingen in de statuten te verenigen en ook wanneer binnen drie maanden na de dagtekening van de in lid 2 van dit artikel genoemde mededeling geen der besturen de wens heeft kenbaar gemaakt de aangebrachte wijzigingen door zijn vereniging in algemene vergadering te doen onderzoeken, zijn de gewijzigde statuten aldus vastgesteld; in het tegenovergestelde geval geschiedt dit eerst, nadat de goedkeuring van de constituerende verenigingen is verkregen.
4. De gewijzigde statuten behoeven om in werking te treden de goedkeuring van de minister van Waterstaat. Hierop is het bepaalde in de tweede zin van lid 1 van artikel 6 van deze statuten van overeenkomstige toepassing.

Duur.

Artikel 34.

1. De Raad werd op 1 januari 1907 opgericht voor de tijd van tien jaar, onder de bepaling, gesteld in lid 2.
2. Indien niet één jaar voor de afloop van die termijn door één der constituerende verenigingen schriftelijk aan het bestuur van de Raad de wens is te kennen gegeven de Raad te ontbinden, wordt deze termijn telkens voor tien jaar verlengd, onder dezelfde voorwaarden als bovengenoemd. Bij niet-verlenging behouden alle benoemde scheidsrechters hun bevoegdheid.
3. Bij ontbinding komen de bezittingen van de Raad, na aftrek van de schulden, aan een instelling, door de constituerende verenigingen aan te wijzen.

In werking getreden: 1 september 1997.